Aan de leden

Datum
2 september 2026

Ons kenmerk
U202600417
Lbr. 26/032

Telefoon
0703738393

Bijlage(n)
ALV-stukken

Onderwerp
Uitnodiging ALV 30 september 2026

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de agenda en stukken voor onze Algemene Ledenvergadering (ALV) van woensdag 30 september 2026, 13.15-15.15 uur. Deze ALV maakt deel uit van het tweedaagse VNG Jaarcongres op 29 en 30 september 2026. Meer informatie over het VNG Congres vindt u hier: https://www.vngjaarcongres.nl

U bent van harte welkom bij deze ALV op het Hulshof Herwalt-terrein in Lichtenvoorde (Oost Gelre).

In deze ledenbrief geven we u een toelichting op:

- Agenda en stukken voor deze ALV
- De besluitvormingsprocedure: indienen van amendementen en moties, de stemprocedure en de mogelijkheid tot inspreken

U kunt statutair tot **uiterlijk donderdag 17 september a.s., 12.00 uur** amendementen op voorstellen indienen. Wij vragen u nadrukkelijk om ook eventuele moties uiterlijk op deze datum in te dienen, zodat het VNG-bestuur tijdig preadviezen kan vaststellen en de leden hun standpuntbepaling kunnen voorbereiden. Wij zijn u daarvoor bij voorbaat dankbaar en u kunt voor vragen hierover altijd contact opnemen met de VNG-medewerkers.

Indienen amendementen en moties
- Indiening amendementen en moties uiterlijk 17 september a.s., 12.00 uur, via e-mail: motiealv@vng.nl
- Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening.
- Moties en amendementen worden behandeld bij het betreffende agendapunt of de rondvraag.

Agenda en stukken ALV

Agenda ALV
De ALV start op 30 september a.s. om 13.15 uur met de volgende agenda. Hierna ontvangt u per agendapunt een korte toelichting. De ALV eindigt om 15.15 uur.

Bekijk alle stukken die bij de agenda van 30 september 2026 horen.

1. Opening
2. Mededelingen
3. Benoeming van de notulencommissie ALV 30 september 2026
4. Vaststelling notulen Najaars ALV 28 november 2025
5. VNG-jaarverslag 2025, inclusief financieel jaarverslag
6. Kadernota en GGU-begroting 2027
7. VNG-inzet richting kabinet
8. Resolutie asiel
9. Ontwikkelingen sociaal domein
10. Bestuurlijke afspraken aanvullende vormen van huisvesting
11. Resolutie maatschappelijke initiatieven
12. Standaardisering en collectivisering, waaronder Common Ground
    a. Digitalisering Artificial Intelligence, Cloud en Informatieveiligheid
    b. Common Ground
13. Contractstandaarden hulpmiddelen Wmo 2015
14. Verantwoording uitvoering moties Najaars ALV 28 november 2025 en aangehouden moties
15. Rondvraag/WVTTK
16. Bekendmaking congreslocatie 2027 en sluiting

Tijdpad voorbereiding ALV 30 september 2026
Het tijdpad richting de ALV ziet er als volgt uit:

- 2 september (woensdag): Verzending ALV-stukken
- 17 september (donderdag): Deadline indiening amendementen (statutaire termijn) en moties (dringend verzoek van VNG-bestuur aan de leden)
- 18 september (vrijdag): VNG-bestuur stelt preadviezen vast op moties en amendementen
- Zo spoedig mogelijk: Toezending moties, amendementen en preadviezen aan de leden
- 30 september (woensdag): ALV

Korte toelichting op de agenda

(NB: zie de vergaderset voor de agenda en alle bijlagen)

2. Benoeming notulencommissie ALV 30 september 2026 (ter besluitvorming)
Ter vergadering ontvangt de ALV een voorstel voor de nieuwe notulencommissie.

3. Notulen Najaars ALV 28 november 2025 (ter besluitvorming)
Wij vragen de leden om de notulen vast te stellen.

4. Mededelingen (op basis van actualiteit)

5. VNG-jaarverslag 2025, inclusief financieel jaarverslag (ter kennisneming, resp. besluitvorming)
Het bestuurlijk jaarverslag laat zien in welke bestuurlijke context de VNG in 2025 opereerde. Het was een jaar van politieke onzekerheid en stilstand, waarin gemeenten onder grote druk stonden. De VNG zette zich onverminderd in voor voldoende middelen voor gemeenten en voor beweging op urgente maatschappelijke opgaven, zoals de jeugdzorg, woningbouw, asielopvang en bestaanszekerheid. Met de ravijncampagne en intensieve onderhandelingen met het kabinet wist de VNG extra middelen voor gemeenten en de jeugdzorg te realiseren. Tegelijkertijd legde de VNG samen met maatschappelijke partners de basis voor oplossingen op onder meer het gebied van wonen, bestaanszekerheid en asielopvang. Binnen de organisatie werd in 2025 verder gewerkt aan de ontwikkeling naar één VNG, waarbij het VNG-bureau en VNG Realisatie dichter bij elkaar zijn gebracht.

Wij stellen u voor het financieel jaarverslag 2025 vast te stellen en het bestuur decharge te verlenen. Voor de VNG was 2025 in financieel-economisch opzicht een stabiel jaar. Wel is nog goed zichtbaar dat we evenals in de voorgaande jaren nog steeds te maken hadden met hoge inflatie. Dit leidt tot hogere kosten voor personeelskosten (zowel intern als extern) en de huisvesting. Positieve financiële ontwikkelingen zijn het goede rendement op de effectenportefeuille die de VNG aanhoudt, als ook het rendement van de dochterbedrijven. We zien ook een toename van subsidie-gefinancierde projecten, waardoor er meer dekking ontstaat van de interne kosten. De vereniging streeft uiteindelijk in haar begroting naar een volledige dekking van de kernorganisatie uit de contributie. Naast de contributie en de inzet van het eigen vermogen zijn er ook andere bronnen waaruit de kosten van de organisatie als geheel worden gedekt. Ook subsidies en bijdragen uit het Fonds GGU zorgen voor de dekking van de gemaakte kosten.

6. Kadernota en GGU-begroting 2027 (ter kennisneming)
Tijdens de ALV van juni 2025 is besloten tot uitstel van het Jaarcongres en ALV 2026 naar 29 en 30 september 2026. Daarbij is geconcludeerd dat het voor zowel de leden als het VNG-bureau te laat is als er pas eind september 2026 duidelijkheid is over de hoogte van de contributie en van de GGU-bijdrage voor 2027. Zij kunnen de bedragen dan niet meer meenemen in hun begrotingscyclus.

Om die reden zijn tijdens de Najaars ALV van 28 november 2025 al de contributie en de GGU-bijdrage voor 2027 (excl. de loon- en prijsindexatie) door de leden vastgesteld. Het indexpercentage voor loon- en prijsontwikkelingen die voor de contributie wordt gehanteerd is ook van toepassing op het Fonds GGU en is begin 2026 gecommuniceerd aan de leden. Het indexatiepercentage voor 2027 is vastgesteld op 4,6%. Op basis hiervan is de ledenbijdrage voor het Fonds GGU in 2027 gelijk aan € 4,858 per inwoner.

De bijgaande kadernota 2027, inclusief GGU-begroting 2027, wordt daarom op een later moment dan gewoonlijk aan de leden voorgelegd. De GGU-begroting 2027 bevat de investeringen op hoofdstukniveau. De hoofdstukken/thema's worden in detail verwerkt in de jaarplanbegroting 2027 en zijn nog niet zichtbaar in de kadernota. De jaarplanbegroting zal aan de leden worden gepresenteerd in de Najaars ALV.

7. VNG-inzet richting kabinet
Hierover informeren wij u in een nazending.

8. Resolutie asiel (ter besluitvorming)
Gemeenten worden dagelijks geconfronteerd met een asiel- en migratieketen die onvoldoende functioneert. Met deze resolutie leggen gemeenten vast wat hen verbindt en welke randvoorwaarden nodig zijn voor een uitvoerbare, betaalbare en voorspelbare aanpak. De resolutie is besproken met circa honderd gemeentebestuurders en bouwt voort op eerdere breed gesteunde VNG-inzet, waaronder het plan '*Van wachtstand naar werkstand: een alternatief plan voor opvang en integratie'*. Gekozen is voor één breed pakket over asiel en Oekraïne. De huisvesting van statushouders wordt separaat uitgewerkt in een plan voor aanvullende huisvesting voor aandachtsgroepen, waaronder statushouders (zie agendapunt 10.).

Wij vragen de leden om in te stemmen met de resolutie. Na vaststelling vormt de resolutie het gezamenlijke kader richting kabinet en ketenpartners en voor de nieuwe VNG-bestuursperiode.

9. Ontwikkelingen sociaal domein (ter kennisneming)
Het bestuur informeert de leden over belangrijke ontwikkelingen in het sociaal domein, waaronder het traject rond jeugd (opvolging rapport Deskundigencommissie), het traject rond de excuses voor misstanden in de jeugdzorg en het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA). Het bestuur legt geen nieuwe resoluties of besluiten voor aan de leden.

10. Bestuurlijke afspraken aanvullende vormen van huisvesting (ter besluitvorming)
De afgelopen maanden heeft de VNG samen met het rijk, IPO en Aedes de bestuurlijke afspraken over aanvullende vormen van huisvesting nader uitgewerkt. Daarbij waren de eerder vastgestelde VNG-randvoorwaarden leidend, waaronder een brede volkshuisvestelijke benadering, geen aanvullende taakstelling voor gemeenten, wederkerigheid, geen nieuwe verantwoordings- of toezichtslasten en voldoende financiële en organisatorische randvoorwaarden.

De inzet op aanvullende vormen van huisvesting sluit aan bij de lijn in de resolutie "Van Wachtstand naar Werkstand", die op 28 november 2025 met 98% van de stemmen door de ALV is aangenomen. Het bestuur stelt de leden voor om in te stemmen met de bestuurlijke afspraken.

11. Resolutie maatschappelijke initiatieven (ter besluitvorming)
Op 18 maart vond op initiatief van het Oranjefonds en op uitnodiging van koningin Máxima de bijeenkomst *'Onmisbare Schakels: versterken van sociale initiatieven'* plaats. Naast diverse initiatieven uit de samenleving waren fondsen, departementen, vakbonden, agentschappen, kennisinstellingen, koepelorganisaties en ook de VNG aanwezig.

Aan het eind van de bijeenkomst gaf Leonard Geluk aan dat het VNG-bestuur in de ALV van 30 september a.s. de gemeenten zal oproepen om veel nauwer met sociale initiatiefnemers op te trekken. Gemeenten zijn immers geworteld in gemeenschappen en gemeenschappen in gemeenten. Beiden hebben elkaar nodig. De oproep in de vorm van een resolutie past ook goed bij het thema van het jaarcongres *'We doen het samen'*.

12. Standaardisering en collectivisering waaronder Common Ground (ter kennisname):
a. Digitalisering Artificial Intelligence, Cloud en Informatieveiligheid
b. Common Ground
In de ALV-en van 18 juni en 28 november 2025 kozen de leden ervoor om regie te pakken op digitalisering. In lijn met de Verenigingsstrategie willen gemeenten als één sterke bestuurslaag sturing aan digitalisering geven en hun krachten bundelen onder de noemer 'collectivisering'. Hiervoor worden voorstellen uitgewerkt op o.a. AI, Cloud, Digitale Autonomie en (Publieke) Digitale Dienstverlening/Common Ground.

Om de leden overzicht te bieden van de initiatieven bieden we ook voor deze ALV een rapportage aan. In deze rapportage ligt de nadruk op de ontwikkelingen bij Digitale Dienstverlening/Common Ground, een koplopertraject in de gemeentelijke collectiviseringsbeweging. Gemeenten zetten daar met ondersteuning van de VNG grote stappen in de uitwerking van een collectiviseringsvoorstel, met daarin belangrijke keuzes qua koers, organisatie en financiering.

In deze ALV liggen geen voorstellen ter besluitvorming voor. Wel geeft de rapportage een doorkijk op de punten die in voorbereiding zijn voor de komende ALV-en van 11 december 2026 en juni 2027. Dat betreft onder meer de dossiers Digitale Dienstverlening/Common Ground, het Centraal Privacy Office en Digitale Veiligheid. Gemeenten worden nadrukkelijk uitgenodigd om over de VNG-initiatieven mee te denken en daaraan bij te dragen.

13. Contractstandaarden hulpmiddelen Wmo 2015 (ter besluitvorming)
De decentralisatie van de Wmo en Jeugdwet in 2015 heeft geleid tot een aanzienlijke toename van het aantal organisaties dat deze zorg inkoopt en aanbiedt. Een onbedoeld bijeffect is het ontstaan van een enorme variatie aan contractuele bepalingen, die veelal hetzelfde regelen. Deze grote diversiteit in contracten zorgt voor veel administratieve lasten in de uitvoering bij zorgaanbieders en gemeenten.

Een belangrijk instrument om administratieve lasten te verminderen en de daarmee verbonden kosten terug te dringen is standaardisatie. Met contractstandaarden worden onnodige verschillen in contracten en inkoopdocumenten weggenomen waardoor de administratieve lasten afnemen. De standaard richt zich op de randvoorwaarden in een contract (de zogenoemde niet-kernbedingen), zodat een gemeente haar beleidsvrijheid houdt op het gebied van innovatie, samenwerking en transformatie.

Het project Contractstandaarden hulpmiddelen Wmo 2015 bouwt voort op de opbouw en methodiek van de bestaande contractstandaarden Jeugd en Wmo-diensten. Hiermee wordt aangesloten bij een werkwijze die gemeenten en aanbieders al kennen en toepassen. Dit heeft geresulteerd in een standaardovereenkomst en twee inkoopdocumenten voor maatschappelijke ondersteuning op het onderdeel ‘hulpmiddelen’ binnen de Wmo 2015.

14. Verantwoording uitvoering moties Najaars ALV 28 november 2025 en aangehouden moties (ter besluitvorming)
Hierbij legt het VNG-bestuur verantwoording af aan de leden over de uitvoering van de moties die zijn aangenomen in de Najaars ALV van 28 november 2025 en over de moties die in deze ALV zijn aangehouden. Bij iedere motie is aangegeven of het bestuur voorstelt om de motie af te doen of langer aan te houden. Uitgangspunt is dat moties worden afgedaan, waarbij de oproep in de motie integraal onderdeel wordt van de VNG-inzet op betreffende onderwerp. Bij uitzondering kan het bestuur om politiek-strategische of meer inhoudelijke overwegingen voorstellen om moties aan te houden.

Besluitvormingsprocedure

Indienen amendementen en moties

Mogelijkheden om uw aandachtspunten naar voor te brengen
Vanwege de beperkte tijd in de ALV om recht te doen aan alle ingediende moties, wijzen wij u op de andere mogelijkheden om u aandachtspunten naar voor te brengen. U kunt het woord voeren zonder een motie in te dienen, waarbij het op het betreffende terrein verantwoordelijke bestuurslid reageert namens het bestuur. Ook kunt u uw aandachtspunten buiten de ALV meteen voorleggen aan het bestuur en de betreffende commissie(s). Vooral bij meer technisch complexe aandachtspunten of aandachtspunten die slechts een deel van de gemeenten betreffen, kan behandeling door bestuur en commissies een goed alternatief bieden.

Procedure indienen moties en amendementen
Statutair is het mogelijk amendementen in te dienen op aanhangige voorstellen. Amendementen kunnen tot uiterlijk negen werkdagen voorafgaand aan de ALV worden ingediend. Dat betekent dat amendementen ***uiterlijk donderdag 17 september a.s., 12.00 uur,*** bij het VNG-bureau moeten zijn ingediend. Vervolgens zullen wij de leden op de hoogte stellen van de ingediende amendementen en de preadviezen van het bestuur daarbij, zodat zij op basis daarvan de standpuntbepaling binnen de gemeente kunnen voorbereiden.

We vragen u ook om moties ***uiterlijk donderdag 17 september a.s., 12.00 uur,*** in te dienen. Dat stelt het bestuur in staat om de leden tijdig te informeren over de motie en het preadvies van het bestuur daarop. Op basis daarvan kunnen de leden de standpuntbepaling binnen de gemeente voorbereiden. Definitief ingediende moties worden gepubliceerd op de ALV-pagina op de VNG-site, voor zover beschikbaar met het preadvies van het bestuur. Voor moties geldt geen formele statutaire uiterlijke termijn voor indiening.

Indienen amendementen en moties
- Amendementen en moties kunt u indienen via e-mail: motiealv@vng.nl - Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening - Moties en amendementen worden behandeld bij het betreffende agendapunt of de rondvraag.

Stemprocedure en mogelijkheid tot inspreken

Stemprocedure
In deze fysieke ALV is sprake van een gewogen stemming, waarbij een vooraf aangewezen vertegenwoordiger van de gemeente de stemmen uitbrengt. Zoals gebruikelijk bij fysieke ledenvergaderingen kunnen alleen in de zaal aanwezige vertegenwoordigers van de gemeenten aan de stemmingen deelnemen.

De procedure voor aanwijzing van de stemgerechtigde vertegenwoordiger van de gemeente en het deelnemen aan de stemmingen ziet er als volgt uit:

- Per gemeente is er één vertegenwoordiger die is gemachtigd om de stemmen van de gemeente uit te brengen.
- Alle gemeentesecretarissen ontvangen in de week van 13 september a.s. per e-mail een stemkaart met barcode voor de vertegenwoordiger van
- de gemeente. De gemeente kan worden vertegenwoordigd door een burgemeester, wethouder, secretaris, griffier of raadslid. Het is aan de gemeente zelf om een vertegenwoordiger aan te wijzen.
- De vertegenwoordiger van de gemeente moet zich bij binnenkomst van de locatie Hulshof Herwalt-terrein in Lichtenvoorde (Oost Gelre) aanmelden en registreren bij de stembalie met de geprinte of digitale stemkaart met barcode. Daarna ontvangt de vertegenwoordiger een persoonlijke stempas (met het aantal stemmen van de betreffende gemeente). Hiermee kan de vertegenwoordiger aan de stemmingen deelnemen.

In artikel 11 van de statuten van de VNG worden regels gesteld voor het uitbrengen van de stemmen door een lid van de vereniging en voor het aantal stemmen dat door een lid van de vereniging kan worden uitgebracht. De volledige tekst luidt als volgt:

Artikel 11 - Stemmingen algemene vergadering

1. Het lid dat aan de stemming in de algemene vergadering wenst deel te nemen, wijst daartoe een vertegenwoordiger aan. Alleen een lid van het college van burgemeester en wethouders, een lid van de raad, de secretaris of de griffier van de eigen gemeente kan als vertegenwoordiger worden aangewezen.
2. De aangewezen vertegenwoordiger legt bij aanvang van de algemene vergadering een door of namens het bestuur te bepalen schriftelijke of elektronische verklaring over waaruit zijn volmacht blijkt.
3. Een lid heeft één stem voor elke veelvoud van één duizend (1.000) inwoners, met een minimum van één stem en een maximum van vijfenzeventig (75) stemmen.
4. Maatstaf voor het aantal stemmen van een lid is het aantal inwoners volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari.
5. Bij stemmingen over zaken wordt het stemgedrag per lid openbaar gemaakt.

Een voorstel is aangenomen als meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen het voorstel steunt, tenzij statutair een andere meerderheid is voorgeschreven.

Inspreken in de ALV

Alleen fysiek aanwezige deelnemers kunnen tijdens de ALV het woord voeren. Als u het voornemen hebt om het woord te voeren, stellen wij het op prijs dat u zich vooraf bij het VNG-bureau aanmeldt en aangeeft wat de strekking van uw betoog is. Dat stelt ons in de gelegenheid om een antwoord van het bestuur voor te bereiden. U kunt zich aanmelden via e-mail: motiealv@vng.nl. Tijdens de ALV krijgt u dan het woord bij het betreffende agendapunt. Vanzelfsprekend kunt u ook altijd spontaan het woord vragen tijdens de ALV.

De vergadering wordt live gestreamd zodat iedereen die niet fysiek bij de ALV aanwezig kan zijn de vergadering toch kan volgen via www.VNG.nl/ALV. Hiervoor is geen toegangscode nodig.

Ik kijk er naar uit om u te ontmoeten op het VNG Jaarcongres.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Sharon A.M. Dijksma
Voorzitter